

**QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)
BHALA QORTI TA' GUDIKATURA KRIMINALI**

**MAGISTRAT DR.
LAURENCE QUINTANO**

Seduta tas-26 ta' Mejju, 2005

Numru. 830/2003

Il-Pulizija

(Spettur Joseph Mercieca)

versus

Carmen Caruana

Il-Qorti

1. Rat l-imputazzjonijiet dedotti kontra Carmen Caruana ta' 40 sena bint Alfred Fenech u Mary nee Darmanin imwielda l-Mellieħa fil-31 ta' Lulju, 1963 u li toqgħod Flat 1 Coastline Buildings Sqaq ta' Xama San Pawl il-Baħar detentur tal-karta ta' l-identita' numru 412263 (M)

2. Akkużata talli fis-6 ta' Settembru 2003 għall-ħabta tas-1.45 a.m. fil-każin tal-Banda Imperial f'Misraħ il-Parroċċa, il-Mellieħa

Kopja Informali ta' Sentenza

(i) Volontarjament kisret il-bon ordni w il-kwiet tal-pubbliku b'għajjat u / jew bi ġlied (artikolu 338 (dd) tal-Kap 9);

(ii) ħabbet għal Kevin Azzopardi b'ogġett iebes (flixxkun) u kkaġunajtlu ġrieħi ta' natura gravi ai termini ta' l-artikolu 216 (1) (b) tal-Kap 9.

3. Il-Qorti kienet mitluba sabiex tapplika l-provvedimenti ta' l-artikolu 383 tal-Kap 9.

4. Rat l-atti kollha tal-Proċess inklużi il-kunsens ta' l-Avukat Ġenerali biex il-proċeduri jkunu sommarji datat 10 t'Ottubru, 2003. Rat li l-imputata ma kellha ebda ogġezzjoni li dawn il-proċeduri jkunu somarji u ngħatat ħin biex tirrifletti dwar dan (3 ta' Frar, 2004). Rat il-verbal tat-3 ta' Frar, 2004 fejn Kevin Azzopardi, l-allegat vittma, kien lest li jaħfer lill-imputata kemm-il darba hi tħallsu ta' l-ispejjeż kollha li hu sofra inkluż telf fil-pagi, iċ-ċeritkat maħruġ fis-6 ta' Settembru, 2003 fil-Mosta Health Centre dwar in-natura tal-ġrieħi deskritti bħala 'minor' mill-Mosta Health Centre, id-dokument li juri l-okkorrenza fejn l-allegat vittma rraporta x'kien ġara meta mar jirraporta fl-għassa fit-12 ta' Settembru, 2003 u fejn qal li l-imputata kienet tatu tliet daqqiet fuq rasu bi flixxkun tal-birra, l-istqarrija ta' l-imputata rilaxxjata fil-11 ta' Settembru, 2003, iċ-ċertifikat maħruġ mill-Isptar San Luqa dwar l-istat ta' l-allegat vittma fit-8 ta' Settembru, 2003 taħt il-firma ta' Dr.M A Aquilina (9757) fejn in-natura ta' l-injuries kienu deskritti bħala 'grievous) u ċ-ċertifikat li jidher f'paġina 42 tal-proċess.

5. Semgħet ix-xhieda kollha bil-ġurament.

6. Semgħet it-trattazzjoni ta' l-abbli Prosekutur u l-abbli Difensur.

Ikkonsidrat

Il-Fatti

7. Il-fatti tal-każ seħħew fis-6 ta' Settembru, 2003 meta fil-każin La Vitoria tal-Mellieħa Kevin Azzopardi kien qed

jixrob mat-tfajla tiegħu. Huwa xarrab lill-imputata bil-birra u l-imputata tatu tliet daqqiet ta' flixxun u qasmiltu fuq moħħu u kellhom jagħmlulu sitt punti. Dak il-ħin mar il-polyclinic u mar id-dar. L-għada kien mhux ħażin iżda l-Ħadd filgħdou qam b'rasu tuġġu u għajnejh bdiet tingħalaq. Mar l-isptar u ħadulu scan u ma ħallewhx joħroġ. Dam l-isptar ħamest ijiem u għattewlu għajnejh. Biex jimxi ħtieġlu li jmexxuh għax ma setax jimxi sewwa. Dam xi tliet ġimgħat barra mix-xogħol għax ma setax jerfa' minħabba li setgħet tiffirma xi blood clot. Skond il-vittma huwa għandu scar fuq moħħu lit kun tidher aktar meta jkun għarqan.

Xhieda Oħra tal-Prosekuzzjoni

8.PS 839 Stephen Micallef kien preżenti fil-każin meta seħħ il-każ u ħadu ħsieb jibagħtu l-vittma l-Poliklinika. Hemm rah it-Tabib Cutajar fis-6 ta' Settembru fit-3.15 a.m.u dan it-tabib iddeskriva n-nautra tal-ġrieħi bħala minor.¹

9. PC 419 Anthony Buttigieg ukoll kien fil-każin u ra li Kevin Azzopardi kellu tiċrita ta' bejn 4 u 5 ċentimetri. Huwa beda jara kif seta' jintbagħat il-poliklinika u wara li ħalla l-kwistjoni f'idejn sħabu huwa kellem lil Carmen Caruana li nfaqqgħet tibki. Eventwalment kienu bagħtu għall-imputata fuq rapport li għamel il-vittma. Huwa sar jaf li Kevin Azzopardi kein xarrab xagħar l-imputata.

Stqarrija ta' l-Imputata

9. L-imputata għamlet stqarrija lill-Pulizija fil-11 ta' Settembru, 2003 fejn hi rrakkontat li kienu f'rokna n-naħa tal-lemin kif tidħol fil-ħażin meta kien mar fuqha Kevin Azzopardi, li filfatt jiġi minnha, u qalilha 'Lilek ħadd ma jxarrbek?' Huwa ferra' l-birra fuq ras l-imputata u bil-ħasda li ħadet 'waddbitlu flixxun'. Ma eskluditx li setgħet tatu bil-flixxun u esprimiet d-dispjaċir tagħha għal dak li kien ġara.

¹ Ara paġina 16 tal-proċess u ċ-ċertifikat ppreżentat kif ukoll l-okkorrenza f'paġina 17

10. Xehed tabib ieħor Dr.Charlot Grech li ra lill-vittma fit-8 ta' Settembru, 2003 fl-Isptar San Luqa.² Huwa qal li kienu għamlu ħafna testijiet fuq il-vittma għax kien isofri uġiegħ ta' ras u sturdament. Sar CT scan ta' ras il-vittma u nstabet emoroġija żgħira f'rasu jiġifieri 'bleed' (konsegwenza wkoll ta' l-injury) u kellu infjammazzjoni n-naħa tal-lemin ta' moħħu. Skodn dan it-Tabib, dawn huma offiżi gravi u jiddaħħlu l-isptar għall-osservazzjoni. Jistgħu iwasslu għall-mewt. Id-demm jiġri mal-moħħ u jista' jkun hemm infjammazzjoni tal-parti wkoll. It-Tabib ma kienx jaf kemm Kevin Azzopardi dam biex fieq.

11. Ix-xhieda li ta Michael Cauchi tikkorrobara dak li ntqal minn xhieda oħrajn. Kien Kevin Azzopardi li xarrab xagħar l-imputata li kienet ħaditlu l-flixxun u tatu tliet daqqiet fuq rasu. Fil-kontro-eżami x-xhud ikkonferma li Kevin Azzopardi kien mar min wara dahar l-imputata u kien battal il-flixxun fuqha. Huwa ma kienx ċert jekk il-flixxun li użat l-imputata kienx l-istess wieħed li kellu f'idjeh Kevin Azzopardi.

12. Xehdet ukoll għall-Prosekuzzjoni Carolyn Humby, it-tfajla ta' Kevin Azzopardi.Hija rat lill-imputata tolqot lil Kevin Azzopardi fuq in-naħa ta' quddiem ta' rasu u pprezentat xi ritratti li kienu ttieħdu minnha ġewwa l-isptar ftit wara l-incident. Il-boyfriend tagħha kien ħa xi żewġ drinks u kulħadd kien qed jiċċelebra. Il-ħbieb ta' Kevin Azzopardi u tax-xhud ma kinux fl-istess grupp fejn kienet l-imputata. Hija ma ftakritx jekk il-bofriend tagħha kienx ferra' l-birra fuq ras l-imputata.³

Xhieda Difiza

13. L-imputata qalet li huma kien f'rokna u f'daqqa waħda kien ġie Kevin Azzopardi minn warajha u kien qalilha 'Lilek ħadd ma jxarrbek?' u tefgħalha l-birra fuq rasha. Hi ħadet qatgħa u lanqas taf x'għara u x'ma ġarax. Għal mistqosija mill-Qorti dwar kemm għadda ħin bejn x'ħin niżlet il-birra fuq rasha u tat id-daqqa, l-imputata qalet 'a

² Ara ċertifikat f'página 13.

³ Ara página 53 u 55 tal-proċess.

split second'. Hija qatt ma kellha każijiet mal-Pulizija. Hija mara ta' 41 sena u dawk l-affarijiet (jiġifieri tixrib bil-birra) tħallih għaž-żgħažagħ. Hija fitta fuq xagħarha. Dak il-ħin kienet ma' ħuha, mal-mara tieġu u mat-tifla. Kienu f'post kantuniera jieħdu drink.

Konsiderazzjonijiet tal-Qorti.

14. Din il-Qorti m'għandhiex dubju li l-imputata tat bil-flixxun fuq ras Kevin Azzopardi b'reazzjoni talli xarrbilha xagħarha u meta qatt ma kienet tistenna li ser jiġri dan.

15. Dwar il-konsegwenzi, id-difiża rreferiet għaċ-ċertifikati taż-żewġ tobba li d-difiża issib bħala konfliġġenti minħabba li ċertikat minnhom jiddeskrivi l-offiża bħala 'minor injuries' waqt li ċ-ċertifikat l-ieħor jgħid li huma grievous injuries.

16. Din il-Qorti l-ewwelnett ser tagħmel referenza għall-ġurisprudenza tagħna dwar jekk ċertifikat ta' tabib huwiex sine qua non biex wieħed jistabilixxi n-natura ta' offiża fuq il-persuna. Fil-każ 'Il-Pulizija versus Generoso Sammut'⁴ il-Qorti ta' l-Appell Inferjuri qalet hekk:

'Hi żbaljata l-idea, spiss ventilata, li biex issir il-prova skond il-liġi u sal-grad lit rid il-liġi ta' offiża fuq il-persuna, hemm bżonn ta' ċertifikat mediku jew tad-depożizzjoni ta' tabib. Tali ċertifikat jew depożizzjoni jistgħu jkunu meħtieġa jekk mid-depożizzjoni ta' xhieda oħra, inkluża l-parti offiża, jibqa' xi dubju raġjonevoli dwar jekk verament keinx hemm offiża fuq il-persuna u jew tat-tip jew natura ta' dik l-offiża.'

17. Każ simili għal dak fuq ċitat kien dak deċiż mill-istess Qorti fl-ismijiet 'Il-Pulizija versus George Stephen Zahra'⁵ fejn il-Qorti qalet:

'Ċertifikati mediċi jistgħu jkunu meħtieġa biex jiġi determinat jekk l-offiża hix waħda gravi jew gravissima

⁴ Volum:LXXXIII.IV paġina 365

⁵ VolumLXXXV. IV. 232.

jew addirittura jekk kienx hemm offiża (ħafifa, gravi jew gravissima); pero' dawn iċ-ċertifikati ma humiex f'kull każ assolutament meħtieġa; il-prova ta' l-offiża u tan-natura ta' tali offiża tista', f'ċerti każijiet, issir anke permezz tad-depożizzjoni jew depożizzjonijiet ta' persuni li mhumiex tobbja jew paramediċi.'

18. Skond ġurisprudenza oħra l-Qorti trid tara b'għajnejha l-effetti ta' dak li jkun sar biex tistabilixxi l-offiża hix ħafifa, gravi, jew gravissima. Għaldaqstant din il-Qorti trid tara jekk (i) hemmx xi sfreġju permanenti; (ii) jekk m'hemmx sfreġju permanenti jekk hemmx sfreġju skond l-artikolu 216(1)(b) jew (iii) jekk l-offiża għandhiex tkun ikklassifikata bħala ħafifa. Il-Qorti ħarset għal darba, darbtejn lejn l-allegat vittma u anke f'distanza viċina ħafna. Fil-verita' xejn ma setgħet tirraviza f'wiċċ il-vittima li almenu lilha jolqotha mal-ewwel bħala sfreġju permanenti a tenur ta' l-artikolu 218(1)(b). U dan minkejja li fid-depożizzjoni tiegħu Dr.Charlot Grech kien ikklassifika l-offiża bħala 'ferita permanenti li tipproduċi dak li ngħidulu 'scar. Ċikatriċi.'. (paġina 38 tal-proċess). Min-naħa l-oħra lil din il-Qorti jirriżultalha li l-ferita kienet gravi a tenur ta' l-artikolu 216(1)(b) u konsegwentement qed telimina it-tielet xelta msemmija aktar 'il fuq. Il-Qorti ser tagħti r-raġunijiet il-għala fil-fehma tagħha l-offiża kienet waħda gravi a tenur la-rtikolu 216(1)(b).

Distinzjoni bejn l-artikolu 216(b) u 218(b)

19. Wieħed irid jiddistingwi bejn l-artikolu 216(b) tal-Kodiċi Kriminali u l-artikolu 218 (1)(b). Għal darb'oħra l-Qorti qed tirreferi għall-każ ieħor deċiż mill-Qorti ta' l-Appell Kriminali fl-ismijiet 'Il-Pulizija versus Fortunato Sultana'⁶ fejn il-Qorti qalet hekk:

'Skond l-artikolu 216(1)(b) tal-Kodiċi Kriminali l-offiża fuq il-persuna hi gravi jekk fost ċirkostanzi oħra iġġib sfreġju fil-wiċċ. Il-Liġi ma tirrikjedix li dan l-isfreġju jipperdura għal xi żmien partikolari; sfreġju fil-wiċċ (jew fl-għonq jew f'waħda mill-idejn) anke ta' ffit granet jibqa' sgreġju għall-

⁶ VolumLXXXII. IV. 109

finijiet ta' l-imsemmija depożizzjoni. Il-permamnza ta' l-isfregju hi elevanti biss meta abbinata mal-gravita', tagħti lok għal hekk imsejha 'offiża gravissima' skond l-artikolu 218(b) tal-Kodiċi Kriminali.'

20. Din il-Qorti m'għandhiex quddiemha ċ-ċertifikati tat-tobba biss. Għandha wkoll id-depożizzjoni tal-vittma, ix-xhieda ta' PC 419 kif ukoll ir-ritratti li ttieħdu fi żmien l-incident u li kienu ppreżentati taħt gurament mix-xhud li ħadithom.⁷ Min dawn l-indizji kollha jirriżulta soddisfaċentement lil din il-Qorti li saret offiża gravi fuq il-vittma ai termini ta' l-artikolu 216(1)(b) tal-Kap 9 minħabba li kien hemm sfregju fuq in-naħa tal-lemin tal-moħħ ta' l-imputat kif ukoll għajn waħda tal-vittma tidher minfuħa u magħluqa.. Li llum, almenu f'għajnejn il-Qorti, dan l-isfregju ma jagħtix fil-għajn u n-nefha fil-għajn marret ma jfissirx li r-reat imwettaq ma kienx jammonta għal dak kontemplat fl-artikolu 216(1)(b) tal-Kap 9.

L-Intenzjoni

21. L-intenzjoni meħtieġa għal tali offiża hija waħda ġenerika. Hekk iddeskrivietha l-Qorti ta' l-Appelli Kriminali fid-deċiżjoni tagħha mogħtija fit-30 ta' Marzu, 1998 fl-ismijiet 'Il-Pulizija versus Emanuel Zammit'⁸ :

'Fil-liġi tagħna, għall-fini tar-reat ta' offiża volontarja fuq il-persuna, hi meħtieġa l-intenzjoni ġenerika li wieħed jagħmel ħsara. Jekk l-intenzjoni ta' l-aġent tkun li jagħmel ħsara li jkollu f'moħħu li jagħmel, hu jrid iwieġeb gaħl-kosnegwenzi kollha li effettivament jirriżultaw bħala konsegwenza ta' l-għemil tiegħu. Dawk il-kosnegwenzi jistgħu jkunu gravi (artikolu 216), gravissima (artikolu 218) jew addirittura l-mewt (artikolu 220). Bi ħsara wieħed jifhem anke s-sempliċi sensazzjoni ta' uġiġħ li tiġi minn daqqa mingħajr il-ħtieġa ta' leżjoni fit-tessuti.'

22. Din il-Qorti trid teżamina wkoll kienx hemm l-animus nocendi jew l-animus laedendi f'dan il-każ. Mill-provi

⁷ Ara Dokument EA paġina 47

⁸ Ara VolumLXXXII. IV. 142

jirriżulta li l-imputata irreaġiet mal-ewwel malli ħasset il-birra nieżla fuq xagħarha. Anzi hi qalet li kollox ġara fi 'split second'. Iżda minkejja n-nuqqas ta' ħin bejn l-azzjoni u r-reazzjoni l-Qorti xorta tirravizza l-animus nocendi għaliex **fejn** tat id-daqqa l-imputata (fuq ir-ras) jindika l-intenzjoni li ssir il-ħsara. Ma' dan wieħed irid iżid li (a) ngħatat aktar minn daqqa waħda (b) il-konsegwenzi kif deskritti mill-vittma u mit-Tabib Charlot Grech kemm fid-depożizzjoni kif ukoll fiċ-ċertifikat mmarkat Dol Cg paġina 42 u (c) l-istruemnt użat biex ingħataw id-daqqiet. Hawn il-Qorti tirreferi għall-każ: 'Il-Pulizija versus Mariano sive Mario Camilleri'⁹ tal-Qorti ta' l-Appell Kriminali fejn il-Qorti qalet:

'Jekk kienx hemm jew le tali intenzjoni hija kwistjoni ta' fatt, rimessa għall-ġudizzju prudenti ta' min għadnu jiġġudika l-fatti billi jieħu kont taċ-ċirkostanzi kollha tla-każ fosthom (u forsi l-aktar importanti) tan-natura ta' l-istrument użat u tal-parti tal-ġisem li lejha kien indirizzat dan l-istrument.'

II-Provokazzjoni

23. Id-difiża ssottommetiet li kien hemm il-provokazzjoni u li għalhekk din il-Qorti għandha tqis il-possibilita' ta' skużanti skond l-artikolu 230 tal-Kap 9. Issa skond il-fatti, l-imputata rreaġiet minħabba li hi tħobb tibza' għal xagħarha u li ħassietha urtata bit-tfiġħ tal-birra fuqu. Hi ma kenitx fil-perikolu tal-mewt u lanqas ma kienet sofriet xi leżjoni fiżika meta rreaġiet. Issa meta l-Qorti eżaminat il-paragrafi (a), (c), u (d) ta' l-artikolu 230 ma sabet ebda wieħed minhom applikabbli għall-każ ta' l-imputata. Min-naħa l-oħra din il-Qorti fliet sew għandux japplika s-sub-paragrafu (b) ta' l-artikolu 230 li jirreferi għas-sub-paragrafu (c) ta' l-artikolu 227. Fit-tieni parti tal-paragrafu (c) ta' l-artikolu 227 insibu dan il-kliem:

'and the cause be such as would, in persons of ordinary temperament, commonly produce the effect of rendering

⁹ 8 ta' Frar 2002 Appell Numru 208/2001 Presedut minn Pnpr. Vincent Degaetano

them incapable of reflecting on the consequences of the crime.'

Il-kawża għar-reazzjoni f'dan il-każ – it-tfiġi tal-birra matul festa – ma tistax titqies li twassal lill-persuna ta' temperament ordinarju biex tasal għal dak li għamlet l-imputata. Għaldaqstant din il-Qorti mhix tilqa' din is-sottomissjoni tad-difiża.

Kif qalet il-Qorti ta' l-Appell Kriminali fil-każ citat fil-paragrafu 22:

'In-nuqqas ta' prudenza ta' persuna ma jintitolax persuna oħra li taggrediha bil-mod selvaġġ kif għamel l-appellant, ħaġa li ma tista' b'ebda mod tiġi ttollerata f'soċjeta' ċivili.' (U hawn il-Qorti rreferiet għall-każ ieħor deċiż fl-1 ta' Frar 2002: 'Il-Pulizija versus Manwel Borg) U l-istess tgħid din il-Qorti li waqt li tifhem li ħadd ma jieħu gost iħoss il-birra niezla fuq xagħaru, mhux raġonevoli u proporzjonat li wieħed ixejjer tleit daqqiet ta' flixkun fuq ras min kien imprudenti.

23. Għaldaqstant il-Qorti qed taqta' u tiddeċiedi li (a) ma tilqax id-difiża tal-provokazzjoni; u (b) li l-Prosekuzzjoni ppruvat it-tieni imputazzjoni dedotta kontra l-imputata.

24. Il-Prosekuzzjoni akkużat ukoll lill-imputata bi ksur ta' l-artikolu 338(dd) tal-Kap 9. Skond il-ġurisprudenza tagħna¹⁰:

'L-artikolu 338 (dd) tal-Kodiċi Kriminali jikkontempla r-reat komunement imsejjaħ 'breach of the peace'. L-element ta' dan ir-reat ġew eżaminati funditus f'diversi sentenzi u ġie ritenut li bħala regola jkun hemm din il-kontravvenzjoni meta jkun hemm għemil volontarju li minnu nnifsu jew minħabba ċ-ċirksotanzi li fihom dak l-għemil iseħħ inissel imqar minimu ta' nkwiet jew tħassib f'moħħ persuna (li ma tkunx l-akkużat jew l-imputat) dwar l-inkolumita' fiżika ta' persuna jew dwar l-inkolumita' ta' propjeta'. Kemm

¹⁰ Ara, fost l-oħrajn LXXXIII.IV.1999 'Il-Pulizija versus Maria Concetta Green

b'rizultat dirett ta' dak l-għemil jew minħabba l-possibilita' ta' reazzjoni għal dak l-għemil.'

25. Din il-Qorti m'għandhiex xi provi oħra oltre dawk li jirreferu għall-incident tal-offiża gravi. Għaldaqstant qed tiddeċiedi li waqt li tassew qed issib lill-imputat ħatja ta' din l-imputazzjoni wkoll għaliex l-istess evidenza twassal għall-ksur ta' dan l-artikolu, iżda għandha tapplika l-artikolu 17(h) tal-Kap 9 għal dak li hu assorbiment ta' din l-imputazzjoni (stranament poġġuta bħala l-ewwel imputazzjoni) fit-tieni imputazzjoni.

26. Il-Qorti, wara li rat l-artikoli 17(h), 216(1)(b), 338(dd) tal-Kap 9 issib lill-imputat ħatja taż-żewġ imputazzjonijiet

27. Dwar il-piena, huwa tassew li l-artikolu 216 jipprospetta minimu ta' tliet xhur prigunerija bħala piena. Iżda l-Qorti qed tqis li l-imputata mill-ewwel iddispjażiha talli għamlet, illi l-vittma kien lest li jaħfrilha kemm-il darba tħallas id-danni (ara verbal tat-3 ta' Frar, 2004) kif ukoll li l-imputata għandha fedina pendali nadifa u qatt ma sebt ruħja fl-inkwiet mal-Pulzija f'għomorha. Għal dawn ir-raġunijiet speċjali, il-Qorti mhix qed tara li għandha tapplika l-piena ta' prigunerija iżda minflok qed tapplika l-artikolu 21 tal-Kap 9 u tikkundanna lill-imputata tħallas Lm400 (erba' mitt lira Maltija) bħala multa fiż-żmien mogħti mil-liġi.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----